

Het kleine boek over
spinnen
en **insecten**

GOTTMER
Haarlem

Inhoudsopgave

4-5
Een insectenleven

6-7
Springers en kruipers

8-9
Opstijgen en wegwezen

10-11
Superzintuigen

12-13
Vleeseters

14-15
Voor ons geen vlees!

16-17
Kiekeboe

18-19
Waarschuwingssignalen

20-21
Insectenouders

22-23
Opgroeien

24-25
Wat zoemt daar?

26-27
Kleine soldaten

28-29
Bosbewoners

30-31
Droge woestijnen

32-33
Waterwereld

34-35
Huisgenoten

36-37
In het donker

38-39
Perfecte lijven

40-41
Kleine slopers

42-43
Opruimers

44-45
Behulpzame beestjes

46-47
Insecten steunen

48-49
Honingspoor

50-51
Wie ben ik?

52-53
Eerste vlucht

54-55
Verklarende woordenlijst en
dierenalfabet

56
Trefwoordenregister en
verantwoording

De oorspronkelijke uitgave van dit boek verscheen onder de titel *Eyewonder Bugs*
Copyright © 2002, 2015, 2026 Dorling Kindersley Limited
A Penguin Random House Company

Voor het Nederlandse taalgebied:
© 2026 Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV,
Postbus 317, 2000 AH Haarlem
(info@gottmer.nl)

Uitgeverij J.H. Gottmer / H.J.W. Becht BV maakt deel uit
van de Gottmer Uitgevers Groep BV
Tekst: Dorling Kindersley Limited & Prof Adam Hart
Illustraties: Aparajita Sen
Vertaling: Joost Mulder
Ontwerp omslag: Vidushi Chaudhry
Zetwerk: Studio Nico Swanink, Haarlem

ISBN 978 90 257 8285 6
NUR 210

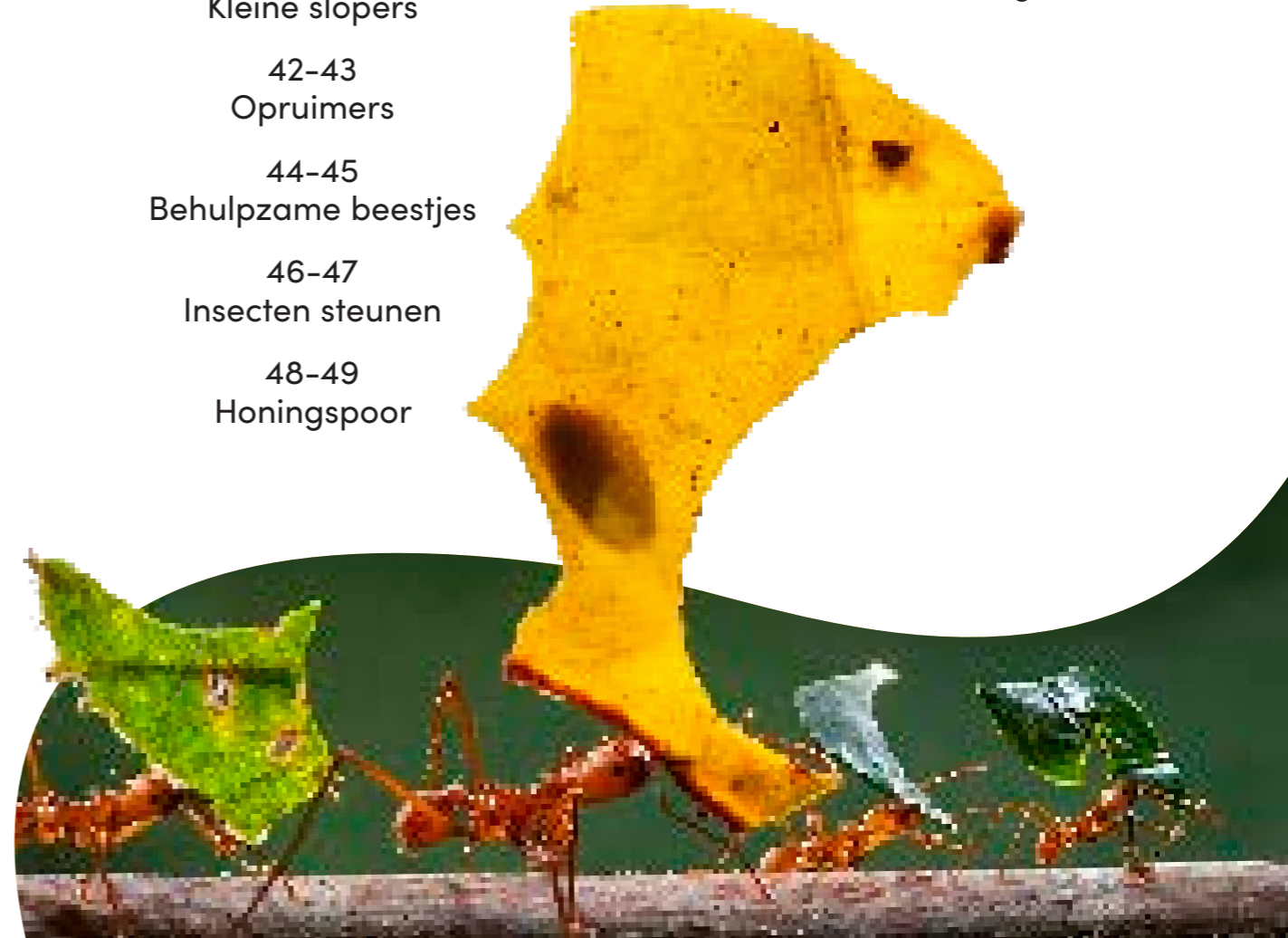
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912
gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op
enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën,
opnamen of op een andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. Geen enkel
deel van dit boek mag worden gebruikt of gereproduceerd op
welke wijze dan ook voor het trainen van AI-technologieën
of -systemen. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan.

Gedrukt in China

www.gottmer.nl
www.dk.com

This book was made with Forest
Stewardship Council™ certified
paper – one small step in DK's
commitment to a sustainable future.
Learn more at [www.dk.com/uk/
information/sustainability](http://www.dk.com/uk/information/sustainability)

Een insectenleven

De kleine dieren die we insecten noemen zijn vrijwel overal op aarde te vinden – er bestaan meer dan een miljoen verschillende soorten! Ze vliegen door de lucht, zwemmen in het water, kruipen over de grond of graven zich in de bodem in.

Voor altijd ingesloten

Insecten bestaan al meer dan 400 miljoen jaar. Op veel plaatsen zijn oeroude insecten ontdekt die ingesloten zitten in barnsteen (hard geworden boomhars).

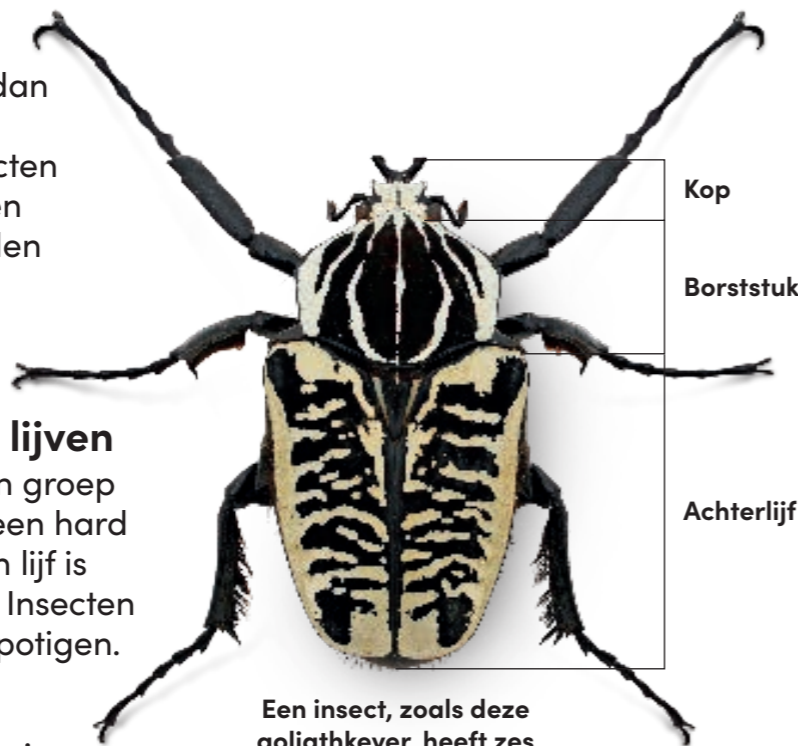
Gesegmenteerde lijven

Geleedpotigen zijn een groep piepkleine dieren met een hard uitwendig skelet. Hun lijf is verdeeld in segmenten. Insecten behoren tot de geleedpotigen.

Brachypelma hamorii, door sommigen Mexicaanse roodknievogelspin genoemd

Een insect, zoals deze goliathkever, heeft zes poten en een uit drie delen bestaand lijf.

Achtpotige wonderdieren

Spinnen en schorpioenen vormen een aparte groep: de spinachtigen. Ze hebben acht poten en een lijf dat in twee stukken is verdeeld.

Meerpotige doorstappers

Als het je niet lukt het aantal poten van een insect te tellen is de kans groot dat het om een he-le-boel-benig insect gaat dat myriapode wordt genoemd, zoals een miljoenpoot of een duizendpoot.

Dankzij zijn lichtgroene kleur valt de juweelwants bijna niet op tussen de bladeren.

Snelle weetjes

Er zijn wel een biljoen keer zoveel insecten als mensen.

Insecten waren er al volop voordat de dinosaurïers verschenen.

Wetenschappers denken dat ze nog maar een klein deel van alle insectensoorten op aarde hebben ontdekt.

Ongelooflijke insecten

Insecten hebben dezelfde basislichaamsdelen, maar kunnen sterk in kleur, vorm en formaat verschillen.

De juweelwants, een hoofdzakelijk in Zuidoost-Azië voorkomend insect.

De Noord-Amerikaanse zwart-oranje miljoenpoot loopt op ongeveer 60 poten.

Een zee van poten
Miljoenpoten hebben twee paar poten aan de meeste segmenten van hun lange lijf. Sommige hebben 400 poten, maar bij de recordhouder zijn het er meer dan 1300!

Springers en kruipers

Sommige insecten zijn snel, andere langzaam. Sommige rennen, andere springen. Hoe ze zich verplaatsen hangt af van hun leefgebied en de uitdagingen die ze daar tegenkomen.

Hoogspringer
De vlo heeft sterke achterpoten en kan daarmee enorm hoog springen. Sommige vlooiën kunnen wel 200 keer zo hoog springen als hun lichaamslengte. Dat is alsof een mens over de Eiffeltoren in Parijs springt, die 300 meter hoog is!

Kattenvlo die een luchtsprong maakt.

De grijpers aan het achterste van de rups worden propoten of schijnpoten genoemd.

De propoten van de rups zitten stevig om het takje geklemd.

Van voor naar achter
Rupsen zijn de larven (jonkies) van vlinders of nachtvlinders. Om zich over een takje te verplaatsen strekken ze telkens hun lijf naar voren uit, bollen daarna hun rug tot een hoepel en halen hun achterlijf bij.

Rups van de *Dysphania militaris*, een in tropisch Azië levende nachtvlinder

De groene zandloopkever kan al rennend een snelheid van 1 meter per seconde bereiken.

Wegspringen
Als een sprinkhaan of krekel wordt gestoord en moet vluchten gebruikt hij zijn supergespierde poten om er met een enorme luchtsprong vandoor te gaan.

Veldsprinkhaan of krasser

Met piepkleine klauwtjes houdt de rups zich stevig aan het takje vast.

Snelle weetjes

In zijn kleine lijf heeft een rups ongeveer 4000 spieren.

Libellenlarven zwemmen met behulp van straal aandrijving – door uit hun achterlijf een waterstraal te spuiten!

Sprinkhanen kunnen tot wel twintig keer zo hoog springen als hun lichaamslengte.

Pijlsnel wegwezen

Zandloopkevers behoren tot de snelste op het land levende insecten. Tijdens een voedseljacht of op de vlucht voor aanvallers zijn ze echte snelheidsmonstertjes.